

Broj: **03/1-50-14-7-34-1/17**

Sarajevo, 6.3.2017.

PREDMET: Izvještaj s održane Godišnje pregledne konferencije o temi: „Aktuelno stanje u sektoru odbrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine“, 23. i 24. 11. 2016. godine“, sa usvojenim zaključcima

U skladu s Orijentacionim planom rada za 2016. godinu, u organizaciji Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH (u daljnjem tekstu: ZK), u Sarajevu je 23. i 24. 11. 2016. održana Godišnja pregledna konferencija o temi: „Aktuelno stanje u sektoru odbrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine“ (u daljnjem tekstu: Konferencija). Podršku u organizaciji radionice dali su ženevski DCAF i Štab NATO-a u Sarajevu.

U ime ZK u radu radionice učestvovali su: Sifet Podžić, predsjedavajući ZK, Borislav Bojić i Borjana Krišto, zamjenici predsjedavajućeg, Šemsudin Mehmedović, Hazim Rančić, Bariša Čolak, Mario Karamatić, Hanka Vajzović, članovi ZK, kao i Ljiljana Milićević, sekretarka ZK, i Željko Grubešić, stručni savjetnik u ZK.

U radu Konferencije učestvovao je Boško Šiljegović, parlamentarni vojni povjerenik.

Konferenciji su prisustvovali i: Kenan Vehabović, sekretar Zajedničke službe, Marin Vukoja, sekretar Predstavničkog doma, Bojan Ninković, sekretar Doma naroda, i Jovica Katić iz Odjela za informiranje u Sektoru za odnose s javnošću PSBiH.

U radu Konferencije učestvovali su predstavnici:

1. SEKTORA ODBRANE :

- **Ministarstvo odbrane BiH, Zajednički štab Oružanih snaga BiH, Operativna komanda Oružanih snaga BiH, Komanda podrške OSBiH.**

2. SEKTORA SIGURNOSTI:

- **Ministarstvo sigurnosti BiH, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu – SIPA, Granična policija BiH, Služba za**

poslove sa strancima, Agencija za policijsku podršku, Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja, Agencija za školovanje i stručno usavršavanje.

3. **DRUGIH INSTITUCIJA** nad kojima ZK u dijelu svojih nadležnosti provodi parlamentarni nadzor, i to:

- **Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost, Komisija za deminiranje Vijeća ministara BiH, Centar za uklanjanje mina u BiH - BHMAL:**

4. **ENTITETSKIH ZAKONODAVNIH I IZVRŠNIH TIJELA:**

- **Komisija za sigurnost Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, Komisija za sigurnost Doma naroda Parlamenta Federacije BiH, Komisija za bezbjednost Narodne skupštine Republike Srpske**

5. **MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA U BiH:**

- **Štab NATO-a u Sarajevu, Misija OSCE-a u BiH, Komanda EUFOR-a, UNDP u BiH, DCAF Ženeva**

6. **NEVLADINOG SEKTORA:**

- **Centar za sigurnosne studije:**

(U Prilogu br. 1 je lista učesnika pregledne konferencije)

Borjana Krišto, zamjenica predsjedavajućeg ZK, otvorila je godišnju preglednu konferenciju. Prezentirala je ciljeve konferencije i pozvala učesnike da u svojim izlaganjima i prezentacijama budu konkretni s prijedlozima kako rješavati aktuelne probleme u sektoru odbrane i sigurnosti.

Sifet Podžić, predsjedavajući ZK, u uvodnom obraćanju osvrnuo se na rad Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH nakon juna 2015. godine, kada je na Jahorini održana radionica s predstavnicima sektora odbrane i sigurnosti BiH.

Naglasio je da su tom prilikom predstavnici sektora odbrane, Zajedničkog štaba OSBiH, predstavnici policijskih agencija iz sastava Ministarstva sigurnosti BiH i predstavnici Ministarstva sigurnosti BiH te predstavnici drugih agencija i ministarstava, koje nadzire Zajednička komisija, iznijeli aktuelno stanje, probleme s kojima se susreću u radu i prijedloge o budućem radu.

Podsjetio je na zaključke koje je ZK usvojila na 8. sjednici, održanoj 25.8.2015. Nakon toga oba doma PSBiH, Predstavnički dom na 17. sjednici, održanoj 17. 9. 2015., a Dom naroda na

9. sjednici, održanoj 17. 9. 2015., potvrdili su zaključke Zajedničke komisije što ih je svakako osnažilo.

Usvojeni zaključci s radionice održane na Jahorini su i okvir za aktivnosti Zajedničke komisije. To je svakako jedinstven primjer u regionu da su jedno parlamentarno tijelo i institucije na takav način pristupili izvršenju obaveza. Podžić je ponovio da su zaključci Parlamentarne skupštine BiH i ZK zajednički i da su svi subjekti sektora odbrane i sigurnosti partneri i subjekti u njihovoj realizaciji.

Naglasio je da su nakon juna 2015. godine članovi Zajedničke komisije krenuli u obilazak jedinica i komandi OSBiH te policijskih agencija i ministarstava. Pokazalo se još jednom da je to nezamjenjiv način sticanja uvida u pravo stanje. Konstatirao je da su neke policijske agencije u sektoru sigurnosti učinile daleko više nego što su članovi ZK znali. Predsjedavajući Podžić konstatirao je da je u sektoru sigurnosti djelimično poboljšan nivo koordinacije među policijskim agencijama.

Učinjen je vidan iskorak i u izradi strateških dokumenata kao što su strategija za borbu protiv terorizma i strategija za SALW. Ostaje pitanje dorade dokumenta Sigurnosna politika BiH o čemu se razgovoralo u nekoliko navrata te je potrebno napraviti dodatne napore na koordinaciji rada Sektora za zaštitu i spašavanje i entitetskih uprava civilne zaštite i Brčko Distrikta BiH.

Tokom posjeta uočeno je da su policajci i vojnici nezadovoljni plaćama i naknadama. Odlaze dobro obučeni kadrovi i mora se naći način da se taj trend zaustavi. Nedostaju i drugi profili stručnjaka u pojedinim agencijama, posebno Agenciji za forenzička istraživanja i vještačenja jer se tamo ima šta vidjeti.

Članovima ZK ostaje da početkom 2017. godine posjete BHMACH te da pomognu tom veoma značajnom centru koji radi značajan i težak posao. Novoimenovana Komisija za deminiranje Vijeća ministara BiH je vrlo ozbiljno pristupila aktivnostima.

Sifet Podžić konstatirao je da je ZK jako puno vremena provela u sektoru odbrane gdje su radno posjetili četiri brigade, jedan broj komandi i jedinica. Razgovarano je i s menadžmentom MOBiH u nekoliko navrata. U sektoru odbrane članovi ZK su se fokusirali na pomoć menadžmentu u unapređenju stanja po pitanju javnih nabavki. MOBiH je na zahtjev ZK sačinilo i dostavilo Akcioni plan po kojem rade na rješavanju problema u pitanju javnih nabavki.

Konstatirano je da je tokom 2016. godine parlamentarni vojni povjernik BiH obišao preko 20 vojnih lokacija te da su članovi ZK dobro informirani i da bi bilo dobro da se ponekad nađemo u nekoj brigadi zajedno s menadžmentom MOBiH s pomoćnicima ministrice i s komandantima koji, kada je u pitanju snabdijevanje, mogu samo planirati, a sve drugo je na menadžmentu i sektoru logistike.

Podžić je konstatirao da su napravljeni i određeni pomaci u pojedinim oblastima, a to su, prije svega, mirovne misije i neke aktivnosti unutar OSBiH što je posebno karakteristično za realizaciju programa EXPLODE.

ZK za odbranu i sigurnost BiH je od ukupno 18 zakona, koje je usvojila PSBiH u 2016. godini, razmatrala i usvojila šest zakona iz njene nadležnosti što je jedna trećina od ukupno usvojenih zakona u PSBiH u 2016.

Prvim panelom radionice predsjedavala je Borjana Krišto, zamjenica predsjedavajućeg ZK.

Naglasila je da je predsjedavajući Podžić u uvodnom dijelu potcrtao ciljeve održavanja pregledne konferencije te da je komentirao stanje u oba sektora. Podsjetila je sve prisutne na 21. i 27. sjednicu Zajedničke komisije na kojim se razgovaralo o stanju u Ministarstvu odbrane BiH po pitanju javnih nabavki. Cijeneci da je to dobar okvir za rad te da će Ministarstvo obrane BiH i Zajednički štab Oružanih snaga BiH učiniti dodatne napore na njegovom realiziranju, naglasila je da raspravu na ovoj konferenciji zamišlja kao razgovor i dijalog partnera u traženju boljih rješenja i pravljenju iskoraka u unapređenju stanja.

Rad pregledne konferencije odvijao se prema utvrđenom programu, a izlaganja svih učesnika sadržana su u priloženim prezentacijama predstavnika institucija koje čine sastavni dio ovog izvještaja. **(Svi prisutni članovi ZK - učesnici konferencije dobili su sve prezentacije u printanoj formi tokom zasjedanja.)**

I. ANALIZA STANJA PO INSTITUCIJAMA

• STANJE U SEKTORU ODBRANE

Stanje u sektoru odbrane prezentirali su: general-major Dragan Vuković, komandant Operativne komande OSBiH, general-major Husein Tursunović, komandant Komande za podršku OSBiH, general-major Senad Mašović, zamjenik načelnika ZŠOSBiH za resurse, general-major Mirko Tepšić, zamjenik načelnika ZŠOSBiH za operacije, brigadni general Enes Husejnović, generalni inspektor MOBiH, general-pukovnik Anto Jeleč, načelnik ZŠOS BiH, te ministrica odbrane BiH Marina Pendeš.

Nakon izlaganja predstavnika iz Oružanih snaga BiH general-pukovnika Ante Jeleča, načelnika Zajedničkog štaba i ministricе odbrane Marine Pendeš, u raspravi su učestvovali članovi ZK i parlamentarni vojni povjerenik BiH.

Borjana Krišto, zamjenica predsjedavajućeg ZK, na kraju rasprave o prvom panelu u svojoj diskusiji predložila je zaključke/ inicijativu kojim bi se MOBiH obavezalo da razmotri i pripremi izmjene zakonskih i podzakonskih akata, koje bi se odnosile na povećanje starosne dobi za profesionalne vojnike is sastava OSBiH sa sadašnjih 35 na 40 godina starosti, kao i o prijedlogu za povećanje plaća za vojnike jer sadašnji koeficijent od 1.12 nije dovoljan, a sve s ciljem da se poboljša materijalni status ove kategorije.

Panel 2 STANJE U DRUGIM AGENCIJAMA I MINISTARSTVIMA KOJE NADZIRE ZKOS

Sifet Podžić, predsjedavajući ZK, predsjedavao je panelom broj 2 te je istakao da je tokom 2016.godine usvojen jedan broj zakona što je jako dobro. To su zakoni koji su u skladu s kriterijima i standardima Evropske unije i svakako su nam potrebni. Posebno je istakao tri zakona koja je predložilo Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH: Zakon o obilježavanju malog oružja, lakog naoružanja i pripadajuće municije, Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa robe dvojne namjene i Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa oružja, vojne opreme i robe posebne namjene.

Istakao je da je ZK razmatrala Izvještaj o stanju radijacijske i nuklearne sigurnosti za 2015. godinu, da su tu vidljivi pomaci te da se tokom radne posjete Agenciji stekla slika o ozbiljnom pristupu u izvršavanju postavljenih zadataka. Tom prilikom Komisija je inicirala, a Parlamentarna skupština BiH prihvatila i obavezala Vijeće ministara BiH da formira radnu grupu za praćenje stanja i aktivnosti u vezi s mogućom izgradnjom odlagališta nuklearnog otpada na lokaciji Trgovska gora, općina Dvor.

Ovaj zaključak je realiziran, formirana je Radna grupa i njeni članovi su predstavnici: Parlamentarne skupštine BiH, Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Državne regulatorne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH, relevantnih entitetskih ministarstava i lokalnih zajednica.

Također, članovi ZK razmatrali su Izvještaj o radu Komisije za deminiranje u Bosni i Hercegovini za 2015. i Izvještaj o protuminskom djelovanju u Bosni i Hercegovini za 2015.godinu. Podsjetio je na to da je imenovan novi saziv Komisije za deminiranje Vijeća ministara BiH te se od njih očekuje saradnja i pomoć BHMACE-u.

Rad Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH prezentirao je pomoćnik ministra Dragiša Mekić, Državne regulatorne agencije za nuklearnu sigurnost Emir Dizdarević, direktor, a rad BHMACE-a Saša Obradović, v.d. direktora.

Panel 3. PREZENTACIJA RADA MINISTARSTVA SIGURNOSTI BiH I SIGURNOSNIH (POLICIJSKIH) AGENCIJA

Borislav Bojić, zamjenik predsjedavajućeg ZK, predsjedavao je panelom br. 3. Podsjetio je učesnike konferencije da su nakon radionice, održane na Jahorini, 7. 7. 2015., članovi Zajedničke komisije održali sastanak s ministrom, zamjenikom ministra i svim direktorima policijskih agencija iz sastava Ministarstva sigurnosti BiH.

Članovi ZK obišli su sve policijske agencije i uvjerali se u stanje u kojem rade i rješavaju tekuće probleme. Članovi ZK imali su uspješne razgovore i posjete te je, u cjelini gledano, potpuno jasno da BiH ima profesionalne i dobro ustrojene policijske i sigurnosne agencije.

Urađen je dobar posao i u vezi s izradom strateških dokumenata. Godišnja informacija o stanju sigurnosti BiH je metodološki i sadržajno bolje urađena nego prethodnih godina. ZK ima dobru komunikaciju sa svim direktorima agencija, ministrom i njegovim zamjenikom.

Problem, koji je i dalje nepoznanica članovima ZK, jeste stanje koordinacije policijskih agencija u svakodnevnom radu i izvršavanju zadataka od kojih zavisi stanje sigurnosti u cjelini. Pozvao je direktore agencija da nešto više kažu o tome.

Bojić je naglasio da ZK zna za probleme s niskim primanjima i odlivom kvalitetnih kadrova te probleme sa sistematizacijom radnih mjesta. Zakon o policijskim službenicima BiH treba bolje usaglasiti i dostaviti u parlamentarnu proceduru.

- **MINISTARSTVO SIGURNOSTI BiH i SIGURNOSNE AGENCIJE**

Stanje u sektoru sigurnosti prezentirali su Dragan Mekić, ministar sigurnosti BiH, Mirsad Vilić, direktor Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH, Predrag Radojčić, načelnik Uprave za operacije, prezentirao je institucionalni i zakonodavni okvir, aktuelno stanje i planove Granične policije BiH u oblasti sigurnosti granice, Đuro Knežević, zamjenik direktora Državne agencije za istrage i zaštitu-SIPA, Slobodan Ujić, direktor Službe za poslove sa strancima, Husein Nanić, direktor Agencije za policijsku podršku, Ljiljana Trišić, direktorica Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja, Boris Ivanović, zamjenik direktora Agencije za školovanje i stručno usavršavanje,

Aktivnosti međunarodnih organizacija i mogućnosti partnerske saradnje sa ZK prezentirale su: brigadna generelica Gizelle Willz, Štab NATO-a u Sarajevu, i Teodora Fuior, ženevski DCAF.

II. ZAKLJUČCI

Zaključci, koje je Zajednička komisija usvojila nakon radionice održane na Jahorini 2015. godine pokazali su se dobrom osnovom i veoma jasnim smjernicama za aktivnosti Zajedničke komisije i svih subjekata u sektoru odbrane i sigurnosti BiH u mandatu 2014.-2018., jer su produkt zajedničkog rada i vrlo jasnih partnerskih odnosa.

Radne posjete i obilasci jedinica i komandi OSBiH, policijskih agencija i ministarstava te agencija i drugih institucija koje nadzire Zajednička komisija pokazale su se kao nezamjenjiv način sticanja uvida u aktuelno stanje. Tokom posjeta konstatirano je da su neke policijske agencije u sektoru sigurnosti učinile daleko više nego što su članovi ZK i javnost znali i imali informacije.

S ciljem nastavka zajedničkih aktivnosti, unapređenja stanja, te otklanjanja slabosti u radu ministarstava, institucija i agencija iz sektora odbrane i sigurnosti, Zajednička komisija je na 34. sjednici, održanoj 6. 3. 2017., usvojila sljedeće

ZAKLJUČKE

SEKTOR ODBRANE:

- 1. Obavezuje se Ministarstvo odbrane BiH da Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost BiH i u 2017.godini nastavi dostavljati polugodišnje izvještaje o stanju javnih nabavki jer je i tokom pregledne konferencije konstatirano da su u toj oblasti i dalje prisutni brojni problemi koje treba rješavati.**
- 2. Operativnost Oružanih snaga BiH u izvršavanju svakodnevnih zadataka je potrebno podići na viši nivo kroz proces adekvatne nabavke i obnavljanja materijalno-tehničkih sredstava koja su preduslov za normalno funkcioniranje sektora odbrane, što se posebno odnosi na adekvatnu nabavku vozila i rezervnih dijelova, obnavljanje resursa na helikopterima, stvaranje adekvatnih uslova za smještaj vojnika, nabavku logorske opreme i adekvatnih vojnih uniformi.**
- 3. Proces (tok, dinamika i rezultati) rješavanja viškova municije i MES-a putem programa „Explode“ potrebno je nastaviti u saradnji s donatorima i međunarodnim organizacijama jer se pokazao kao veoma uspješan i transparentan te je pokazao da MOBiH i Oružane snage BiH mogu biti kredibilan partner i u daleko zahtjevnijim projektima. S ciljem nastavka projekta „Explode“, potrebno je što prije početi proces rješavanja viškova sekundarnih sirovina koje se dobivaju procesom delaboracije MiMES-a, a što bi moglo biti problem u nastavku realizacije programa „Explode“.**
- 4. Dostaviti ZK informaciju o toku realizacije Zaključaka Predsjedništva BiH o provođenju dokumenta „Pregled odbrane“ s ciljem sagledavanja aktivnosti te analizi trenutnog stanja i izradi projekcije i vizije OSBiH u kratkoročnom i dugoročnom periodu (rok 30.6.2017.)**
- 5. Dostaviti ZK informaciju o statusu nepokretne vojne imovine koja je spremna za predaju entitetskim vladama, a sve s ciljem smanjenja troškova čuvanja i održavanja lokacija na kojima se pripadnici OSBiH na taj način udaljavaju od izvršenja redovnih zadataka, a što je konstatirano tokom radnih posjeta jedinicama i komandama OSBiH (rok 31.3.2017.)**
- 6. MOBiH je obavezno informirati članove ZK o aktivnostima u pripremi prijedloga izmjena zakonskih i podzakonskih akata a koja se odnosi na mogućnost povećanja starosne dobi za profesionalne vojnike is sastava OSBiH sa sadašnjih**

35 na 40 godina starosti, te o prijedlogu za povećanje plaća za vojnike jer sadašnji koeficijent od 1.12 nije dovoljan, kao i drugih izmjena akata koje bi dovele do poboljšanja standarda profesionalnih vojnika.

- 7. MOBiH je obavezno informirati ZK tromjesečno o ispunjavanju uslova za aktiviranje MAP-a, Akcionog plana za članstvo u NATO-u u segmentu gdje MOBiH ima obaveze, jer je poznato da je cijeli proces ispunjavanja uslova interesornog karaktera.**

SEKTOR SIGURNOSTI

- 1. Obavezuje se Ministarstvo sigurnosti BiH da u skladu sa svojim nadležnostima prati stanje u sektoru sigurnosti te da ZK informira o:**
  - 1.1. ključnim sigurnosnim izazovima za BiH u 2017. godini i mjerama i akcionim planovima po kojima će im se suprotstaviti,**
  - 1.2. ocjeni stanja koordinacije u radu policijskih agencija iz sastava Ministarstva sigurnosti BiH i mjerama za nesmetano funkcioniranje, posebno u eventualnim kriznim situacijama,**
  - 1.3. planovima ažuriranja dokumenta „Sigurnosna politika BiH“ te aktivnostima Interresorne radne grupe Vijeća ministara BiH za praćenje provođenja dokumenta „Sigurnosna politika BiH“ Vijeća ministara BiH,**
  - 1.4. tokovima pripreme i izrade Prijedloga zakona o policijskim službenicima BiH te prijedloga rješenja za povećanje plaća policajcima i policijskim službenicima s ciljem zaustavljanja daljnjeg odliva potrebnih i educiranih kadrova,**
  - 1.5. stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini za 2016. godinu s elementima i pokazateljima koji će dati realnu sliku stanja i mjere za suprotstavljanje pojavama koje je ugrožavaju,**
  - 1.6. realizaciji Strategije i Akcionog plana za borbu protiv terorizma,**
  - 1.7. realizaciji Strategije i Akcionog plana za borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala,**
  - 1.8. aktivnostima vezanim za unutrašnje sistematizacije i aktivnosti na popunama potrebnim stručnim kadrovima u policijskim agencijama iz sastava Ministarstva sigurnosti BiH.**
- 2. Centar za uklanjanje mina – BHMACH obavazan je povremeno (najmanje tromjesečno) informirati Zajedničku komisiju o primjeni Zakona o protuminskom djelovanju u BiH, te u saradnji s nadležnim ministarstvom pristupiti izradi Prijedloga zakona o protuminskim akcijama u BiH koji će osigurati efikasnije djelovanje svih**

subjekata u nastavku protuminskih akcija u BiH, rješavanje finansiranja i praćenja realizacije Strategije za deminiranje do 2020. godine.

3. **Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost** obavezna je članove Zajedničke komisije informirati o stanju, sigurnosti zbrinjavanja istrošenog goriva i sigurnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada na Trgovskoj gori, R Hrvatska, a sve s ciljem zaštite građana i prirodnih bogatstava i teritorije Bosne i Hercegovine u pograničnom regionu koji gravitira Trgovskoj gori.

Predsjedavajući Zajedničke komisije
Sifet Podžić